

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază
Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Curțile cu jurați.

(L.) Mai zilele trecute curtea cu jurați din Budapesta l-a declarat vinovat, ear' tribunalul l-a osândit la 6 luni temniță pe corifeul kossuthist Bartha Miklós, pentru-că el ar fi calumniat pe Wekerle Sándor, fostul prim-ministru.

Întempleră aceasta face pe opoziție să turbe de mânie. Sub titlul „Scandal la curtea cu jurați“, foile ungurești scriu cele mai violente articole contra curții cu jurați din Budapesta. Spun că de ani mulți, curțile sunt compuse astfel, că ajung ca jurați numai mameleci guvernamentali, ear' despre presidentul Zsitvay scriu că ar fi un polițist al guvernului. Concluzia, la care ajung toate foile opoziționale, e că nu se mai poate pune nici un temeliu pe libertatea de gândire a curților cu jurați maghiare, ci ele au ajuns un simplu instrument de răsbunare în mâinile guvernului.

Sunt zeci de ani, de când noi într'una spunem aceasta. Nu s'a găsit însă un singur ziar maghiar, care să recunoască adevărul spus de noi. Pentru-că până-ce era vorba de răsbunare asupra naționalităților, șovinismul îi intrunia pe toți Ungurii la o comună bucurie: cea simțită când vedeau cum luptătorii naționali ai Românilor, Sârbilor și Slovacilor sânt duși cu grămadă la temniță.

Ei nu și-au ridicat deci vocea în contra abuzului guvernamental, ci au încurajat pe stăpânitori la fapte ilegale.

Se știe, că pofa vine mâncând. Văzând că opinia publică este viciată în destul, guvernul nu s'a mai mulțumit numai cu prigonirea naționalităților, ci a început goană și contra opoziției. Întău a luta la ochi pe clericali. Astfel a ajuns la temniță Szemecz și Lepényi. Ear' când celelalte nuanțe opoziționale au început să fie și ele prea superătoare, n'a hesitat să se răbune și asupra lor. Cea dintăiu victimă e Bartha. A doua are să fie Holló, celălalt scriitor dela „Magyarország“, pentru-că de sigur, jurații „mameleci guvernamentali“, cum îi numește „Nemzeti Ujság“, o să-l declare vinovat și pe Holló, mai ales că el a dat cel dintăiu pe față traficarea guvernului, care mai astă-primăvară prin agenți jidani căuta să pună mâna pe ziarele opoziționale.

Presa opoziției mai relevă încă și altă rușine. Anume: curtea cu jurați din Budapesta s'a arătat atât de slugarnică față de guvern, încât când Wekerle a intrat în sala de pertractare, toți jurații s'au sculat în picioare. Ear' presidentul, pentru a se recomanda și mai tare guvernului, s'a arătat un adevărat jude de închisție față de acusat.

Și acest lucru noi l'am scos la iveală înainte de aceasta cu mai mulți. Presa maghiară întreagă însă îi amefia cu laudele pe „presidenții energici“, numindu-i apărătorii drepti ai „idei... de stat maghiar“. Eată acum, însuși Bartha, care lăudase mai mult pe presidentii și juzii dela Cluj, trebuie să se convingă, că „apărătorii drepti“ nu sânt decât simpli „slugi plecate“.

Bine înțeles, pe noi n'are să ne supere pățania ziaristilor opoziționi maghiari. Să guste și ei din roadele „constituționalismului ungar“. Să simtă și ei bunătatea temnițelor ungurești, atât de mult lăudate de Pázmándy. Și să se rușineze de felul cum se compun curțile cu jurați, de judecăți aduse „în proprie cauză“.

Ba trebuie să ne bucare chiar constatările făcute de presa maghiară. Și aceasta nu pentru-că am spera să se îndrepteze în urma pățaniilor amintite, nu, căci față de naționalități în todeauna presa maghiară are să fie perfidă, — ci pentru-că și prin mărturisiri de Unguri făcute, noi se putem demonstra câtă dreptate am avut când am zis ceea-ce zic azi cele mai distinse foi ungurești: curțile cu jurați maghiare au ajuns un simplu mijloc de răsbunare.

„Siebenbürgische-Deutsches Tagblatt“, organul ce dă expresie politicii săsești, cum o dirigă Dr. Carol Wolff, a aflat de circumspect și prudent, să se îndrepte în contra „Tribunei“, pretinzând că ia în apărare pe — Români față cu — „Tribuna“. Aceasta, care dela înfiintarea ei și până în ziua de astăzi, așa zicând numai în puterea popularității sale a fost în stare de a precunisa cunoscuta noastră politică atât de blajină și îngăduitoare față cu Sașii, „Tribuna“ nici acum nu va părăsi încă atitudinea aceasta întemeiată pe interesul românesc bine priceput. Nu vom intra deci în explicări amănunțite privitoare la articolul despre „Sași și Români“ din „Sieb. Deutsches Tagblatt“ nru

6698 (21 l. c. n.), la care numai după o reperiță chibzuire ne-am putut hotărî să reflectăm. Ținem însă că sântem datori nu numai Româniilor, ci chiar și Sașilor de a avertisa pe executorii politici săsești, dirigeată de Dr. C. Wolff, să se oprească de bunăvoie și încă de cu vreme pe calea recomandărilor și ofertelor „patriotice“, adresate „stăpânitorilor“ și însoțite de vecinicul refren „Hic nigrum est“, adică „Ochilus“. Noi Români, reprezentați prin partidul național, am menagiat și menagiem administrația săsească, unde am aflat-o și o aflăm cât de cât mai suportabilă; dar' de doi „hegemoni“ n'am dus și nu ducem nici o lipsă!

Dacă prin urmare ucenicii politici ai lui Dr. C. Wolff cred, că trebuie să continue politica lor dată pe față mai ales de vrșe-un an încoace, atunci îi putem încredința, că vom începe a deveni indiferenți când la urmă s'ar tracta despre ce nume să poarte ocărnuirea: „Comes Thelamanni ori gróf Bethlen Gábor. Mai mult. Dacă politica săsească dirigeată de Dr. C. Wolff ar urma tot mai departe pe calea apucată, noi Români la urma urmelor poate că am primi convingerea, că ar fi folositor chiar Sașilor, să ne fie „egalizați“ p'ria comunii nostri stăpâni binevoitori.

Atunci am putea mai de grabă spera, că Sașii cu politica direcției Dr. C. Wolff n'ar umbra după — colonizări germanisatoare în același timp, când toate se vaiera, nu tocmai în mod bărbătesc, de aspirarea maghiară; ci ca soți egali asupriți s'ar lupta pentru existența lor proprie umăr la umăr și alătura cu toate celelalte naționalități nemaghiare.

Noi Români altecum știm lupta și la Arad, și la Cluj, ba chiar și la Dobrița.

Încât pentru calea ferată Vin-Turnu-Roșu, cu care — afară de Jidani de prin Arad și Alba-Iulia — Dr. C. Wolff vrea să-i ferească și pe Români, apoi să nu uite, că noi locuim în masse compacte de-acumzeiul Ardealului, dela meazănoapte până la mează-zi. Linia aceasta poate fi „cea mai scurtă“ înspre noi pentru Șabă din Bănat, a căror colonizație printre noi se intenționează cu atât zel și s'a început deja cu multă sete de germanizare; linia aceasta poate fi „cea mai scurtă“ și pentru Sașii meseriași..., cari numai au cu ce trăi cu noi aici, spre a ajunge cât mai curând nu la — Seghedin, în temniță, ci la Râmnicul-Vâlcea, Pitești... ear' între Români, la traiu bun. Dar' pentru noi Români Dr.

C. Wolff ar pute să încete cât mai eurenđ de insinuările, milogiriile și măniile prestate mereu p'ria Budapesta întru exoperarea idealului: calea ferată Vin-Turnu-Roșu.

În sfârșit încă una: „Sieb.-Deutsches-Tagblatt“ ne aduce aminte de forul european. De sigur că înțelege mai ales pe cel german. Mărturisim bucuros, că am fost și sântem susceptibili față cu opinia publică din Germania. Însă dnii dela „Siebenbürgisch-Deutsches-Tagblatt“ se înșeală tare, dacă presupun, că pe noi Români consideră aceasta ne-ar pute face să renunțăm, a lupta pentru vieța noastră națională și în contra Sașilor, câtă vreme acestia se fac coadă la toporul unguresc!

Și apoi avem o conștiență destul de lămurită despre importanța elementului românesc în Carpați și la Dunăre, importanța mai ales și pentru elementul german în totalitatea sa, nu atât pentru mâna de Sași din Ardeal.

Ne oprim. Putem fi însă foarte expliciți chiar documentari, dacă „Sieb.-Deutsches-Tagblatt“ crede, că o discuție de felul acesta ar fi folositoare conviețuirii Sașilor cu Români pe acest petec de pământ, unde i-a pus soartea alături. Dar' de una ne rugăm apoi: „Sieb.-Deutsches-Tagblatt“ să nu înceapă a introduce obiceiuri jidano-maghiare în ziaristica săsească, ci să ne reproducă fidel neadăogând cuvinte și încă în tipar spaționat, pe cari nu le-am scris; și cu deosebire lăsându-se de vechiul nărav al aluziunilor bănuitoare cu — „incendiile de păduri“.

Poporul românesc a ajuns în starea sade astăzi tocmai fiind că a fost prea — bun!! —

Aberațiunii „Epoca“, organul conservator din București, publică în numărul seu dela 20 c. un articol care începe:

„Evenimente mari se pregătesc la Români de peste munți.

„Decamdată avem faptul neindolnic, că o radicală schimbare de front se pregătește în direcțiunea politică a partidului național român din Transilvania și Ungaria. E vorba nu numai ca apriga luptă în contra Maghiarilor să contenească, ci chiar, ca Români să caute a include pe actualii stăpânitori ai Ungariei, ca să fie mai accesibili pentru pace“.

Reproducem întreg acest articol, în care se țese înainte tot felul de lucruri neserioase, „Dreptatea“ observă:

„În chestiunea cu „schimbarea de front“ partidul nostru național ca atare și întreg nu

poate fi nici de cât tras în combinațiune. Ce mai distingi și valoroși bărbați ai lui, din toate ținuturile Ungariei de azi asemenea și marea mulțime a poporului român, credincioși fără schimbare cunoscutului nostru program al nostru național, încât știm noi nu numai că stau departe de sus pomenita pornire sau „eveniment“, ci chiar din contră: rămân necătați pe lângă programul național și neînfrângibili în lupta națională față de actualul sistem de guvernare, ca și față de însuși guvernul maghiar, cu care ei nu nu numai că nu cochetează, nu consultează, dar' nici, că se apropie de el“.

Subscriem și noi cele observate de confrății nostri din Bănat, adăugând încă:

Când astfel de lucruri scrie „Epoca“, numai bine nu ne face. Par'că dinadins caută să producă între noi naționalitățile aliate neîncredere ear' la Unguri speranță care să-i facă și mai răi față de noi.

Pentru-că ar fi destul ca ei să ne creadă muiți pentru pace, ca cu atât mai rău să ne lovească.

Ministrul-președinte și parlamentul.

Sub acest titlu publică deputatul Albert Kovács un articol în „Budapester Tageblatt“, care îl reproducem în întregul pentru vederile din el, rezervându-ne dreptul a reveni asupra celor expuse.

„Ungaria a ajuns în decursul câtorva luni în o situație politică atât de grea, cum nici la cele mai neînsemnate popoare nu se află, în o situație cum numai pe timpul catastrofei dela Mohács exista. Acest rău se potențează prin împregiurarea, că înțreaga națiune maghiară este adâncită în un somn letargic, cum numai o singură dată pe timpul Mariei Teresiei a mai fost. În timpul acesta, în care toate popoarele din Europa lucră cu o febrilă activitate pentru asigurarea existenței naționale numai Maghiarii nu sânt accesibili pentru postulatele vieții naționale numai Maghiarii încep a numi prudentă abdicățiunea dela pretenșiunile naționale.

„În ce constau raporturile dificile politice din patria noastră?

„1. Austria, aliatul nostru secular, a ajuns în urma tulburărilor interne în o poziție, ce poate deveni primejdioasă pentru sine, pentru Casa domnitoare, și în urma legăturilor strînse dintre noi și ea, primejdioasă și pentru noi; da, a ajuns atât de departe, încât propriile sale naționalități voesc să o sfărțice și să-i facă înșile din fragmentele ce vor rezulta provincii autonome.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Un secret.

Farsă în patru acte.

De

Rudolf Kneisel.

Traducere de Zotti Hodoș.

Actul I.

(Urinare).

Scena a IV-a.

Milescu singur.

Milescu: Hm! Cine ar fi gândit, că Lidia este atât de ambițioasă. Ce aventură de amor ar fi fost! Știe naiba că nu-mi reușește nici una. Înzadar mă admiră prietenii — în realitate sânt un om fără noroc. (Uitându-se la medalion). Eată istoria mi-a remas pe cap, 600 de franci sânt aruncați pe fereastră. Nici nu știu acum cui l-aș pute cinsti. Doar' nevetei mele? Ea ușor ar crede, că ângerul păcii este o ironie. Să așteptăm până la București. (Pune medalionul în buzunar).

Dr. Vasile Scarlat (vine din dreapta cu pălăria în cap).

Scena a V-a.

Dr. Vasile Scarlat. Milescu.

Scarlat: Bună dimineața, unchiule!

Milescu: Bună dimineața, doctore! Haid' să facem o plimbare.

Scarlat: Peste un șfert de oră, unchiule; trebuie să fac mai întâiu o cale în

interesul soției mele. Vreau să-i fac un cadou. (Își pune pălăria pe masa din dreapta).

Milescu: Tu faci un cadou soției tale?

Scarlat: Ei, tu poate nu faci nici un cadou mătușii?

Milescu: Soția mea își cumpără ea înșasi cadourile. Vezi bine, tu ești căsătorit abia de 6 luni. Cerul vostru este senin încă.

Scarlat: Unchiule, ieri seara pentru prima-oră am avut furtună.

Milescu (rîde): Bravo ție, ean' poveștește-mi cum s'a întâmplat.

Scarlat: Ne-am supărat tocmai pentru un cadou. Soția mea doria să-l aibă, ear' eu nu voiam.

Milescu: Și acum îl aduci. Ce fel de cadou e?

Scarlat: Un juvaer. Soția mea l-a văzut în vitrina juvelierului Velini. Toate cocoonale, așa spune ea, au admirat acest juvaer. E un medalion cu ângerul păcii pe el.

Milescu: A!

Scarlat: Medalionul acesta dorește soția mea să-l aibă. Ea m'a conturbat tocmai când scriam un tratat din științele naturale, și asta mi-a stricat voea. Nu voiam să-i împlinesc cererea.

Milescu: Și așa s'a ivit furtuna cea dintăiu.

Scarlat: Însă și cea de pe urmă. Azi-noapte m'am scotit altfel.

Milescu: Femeia poruncește!

Scarlat: Nici decum, unchiule. Însă ângerul păcii de pe medalion m'a emoționat. Dacă dăruesc Martei mele după prima neînțelegere, pe ângerul păcii, asta înseamnă ceva.

Milescu: Dară nu va fi prea scump juvaerul?

Scarlat: Am luat cu mine 100 de franci.

Milescu (Zimbînd): Oho!

Scarlat: Și acum lasă-mă, unchiule; peste 10 minute am sosit. (Își ia pălăria și vrea să plece).

Milescu (a parte): Oare să nu-i dau lui medalionul? (Strigă): Ascultă, doctore!

Scarlat (se oprește): Unchiule!

Milescu (a parte): Nu, asta nu se poate.

Cornel Haralampie (vine prin ușa din fund cu o umbrelă și cu un baston).

Scena a VI-a.

Cei de sus. Cornel Haralampie.

Cornel: Bună dimineața, iubitele Scarlat! Vo'am să te chem la o preumblare pe marginea lacului, — mi-ai promis o explicație din botanică.

Scarlat: Prea bucuros, iubite Cornel. Aibi puținică răbdare: peste 10 minute plecăm tustrei. (cătră Milescu): Doream să-mi spui ceva, unchiule!

Milescu: Mai e vreme.

Scarlat: Așadară la revedere peste 10 minute! (pleacă prin mijloc).

Scena 7.

Cornel Haralampie. Milescu.

Cornel (se apropie de Milescu): Stimabilul meu domn consilier.

Milescu (rîzînd): Așadară pentru chestiuni de botanică vîi d-ta pe la noi? Nu cumva în mijlocul plantelor acvatice se va arăta vre-o sirenă în chipul Valeriei?

Cornel: Dacă zici d-ta, domnule consilier, așa este. Iubesc pe domnișoara Valeria, și domnișoara Valeria încă mă iubeste.

Milescu: Aceasta o știu. Însă te-ăș sfătu: să grijestei, ca nu cumva să afe nevăstă-mea.

Cornel: Dacă ai măritat pe nepoata d-tale Marta, după doctorul: de ce nu mi-ai da mie pe Valeria, a doua nepoată.

Milescu: Marta era nepoata mea, și eu aveam dreptul asupra ei. Valeria este nepoata soției mele, și soția mea și-a rezervat toate drepturile asupra nepoatei mele. Eu n'am absolut nimic de observat în contra căsătoriei d-tale, iubite Haralampie.

Cornel: O, ești prea bun, domnule consilier. Dar' doamna Milescu, soția d-tale, de ce fmi este dușmană?

Milescu (rîzînd): Mi-se pare că nu vrea să fie bunică.

Cornel: Teribil!

Milescu: Trebuie să o câștigi; să cauți ocaziune ca să-i faci plăcere.

Cornel: Însă ocaziunea nu s'arată. Eu sânt totdeauna preparat. Vezi umbrela aceasta. Pândesc în tot colțul de stradă după doamna Milescu, în speranța, că doară o apucă o ploaie. Dacă ar ataca-o un căne mare, mare (arată bastonul), eată stiletul. Pentru o eventuală amețeaală a doamnei Milescu, port totdeauna în buzunarul stâng al vestei o sticlă de ciai de Cologne; în buzunarul drept am o sticlă de Salmiac la cas, dacă doamna Milescu ar fi atacată de vre-o albină.

Milescu: Hahaha! D-ta te-ai înarmat perfect, pentru a fi gata la ori-ce servicii. (Îi vine o idee în minte). Dar' bine că-mi adu

aminte — știi d-ta, iubite Cornel, că poți să-mi faci mie un mare serviciu?

Cornel: Aș fi foarte fericit.

Milescu: Însă trebuie să fii foarte discret.

Cornel: De sigur. Vorbește.

Milescu: Nepotul meu, doctorul, tocmai a eșit acum, ca să cumpere un medalion pentru soția sa. Din nenorocire eu am cumpărat deja medalionul încă ieri.

Cornel: Aha, pentru soția d-tale.

Milescu: Natural. Însă ea nu știe nimic.

Cornel: Am o idee domnule consilier. Dacă m'ai încredința pe mine să dau medalionul doamnei Milescu în numele dumni-tale! Tare aș pute să o câștig în favorul meu.

Milescu: Asta nu. Acum fmi aduc aminte, că are un astfel de medalion și nu-l poate suferi. Mai bine să-l dau nepotului meu.

Cornel: Aha!

Milescu: Însă dacă i-l-aș da eu, ar pute el ori soția lui să spună nevetei mele, și poate totuși ar fi supărare la mijloc.

Cornel: Natural.

Milescu: Mi-ar face o plăcere, dacă în fața nepotului meu te-ai pface, ca-și-când d-ta ai fi cumpărat medalionul. Îi dai apoi lui. Eată medalionul.

Cornel: Foarte bine! Atunci v'am făcut plăcere și d-voastre și dlui doctor. Adă-l, am să fac tot.

Milescu (dă o cutioară): În ceea-ce privește prețul, costă tocmai — Tăcere, a sosit nepotul meu!

Dr. Vasile Scarlat (întră prin mijloc). (Va urma).

„2. Există un partid austriac puternic care tinde a împiedeca discompenarea Austriei, al cărui cel mai nobil mijloc însă este de a despoia Ungaria în cele ale agriculturii în favoarea Austriei.

„3. Există și astfel de partide austriace, cari lucră sistematic la discompenarea, doriță de ei în felul acela, ca totodată și statul unitar maghiar să fie discompus în provinciile naționale.

„4. O parte a naționalităților noastre din patrie sunt aliații naturali ai acestor partide federative din Austria, cari zilnic atentează la integritatea patriei noastre și aceasta din motivul multor greșeli ale Ungurilor.

„5. Situația noastră este agravată prin chestiunile și conflictele din afară, cari ușor pot provoca chiar și un războiu european.

„6. Stăm în preajma unui compromis cu Austria și cu privire la aceste referințe, Austria are pe cei mai capabili specialiști în fruntea guvernului; căci cu toată divergența de păreri de acolo, toate partidele sunt una, când este vorba de despoierea Ungariei în ale agriculturii.

„7. Întreaga viață politică a Ungariei este coruptă cu desăvârșire.

„8. Parlamentul maghiar, din care trebuie să pătrundă putere și lumină în părțile de jos ale poporului, se află în soluțiune; partidele singuratică sunt din diferite cauze slăbite și incapabile de fapte, discompușe în clice, cu excepția partidului național.

„9. Culmea tuturor relelor însă este ministrul-președinte Bánffy Dezső.

„Din aceste zece năcazuri ale țării mă voi ocupa cu două: cu chestiunea parlamentului și a ministrului-președinte.

„Bánffy Dezső la nici un caz nu este cauza tuturor acestor rele, ci mai mult efectul lor. Căci dacă în Austria nu ar fi împregiurările de natura aceea, ca în urma turburărilor interne și pentru delăturarea dorurilor federative, să se încheie sub ori-ce preț pactul favorabil cu Ungaria; dacă s'ar scoala aceasta guvernul maghiar nu ar fi silit a vedea în frunte un bărbat fără cunoștințe și mărginit de tot; dacă curentul în parlamentul nostru ar fi sănătos și spiritul minciunii nu ar stăpâni viața noastră publică. — nu am avea un asemenea om în fotoliul de ministru-președinte al Ungariei.

„Bánffy Dezső! El este conducătorul partidului liberal și acela care realizează politica lui Szilágyi. El este cel mai eminent reprezentant al nivelului spiritual maghiar; el este care dictează stenografii în loc de „îmi insinuează“, „îmi însenează“, el e acela, care se îngrijește a nu folosi corect nici un termen străin, și care vorbește o limbă ungurească, încât îți este teamă, că face de rușine țeara! Și dela un astfel de ministru-președinte depinde viața publică, depinde curentul spiritual din Ungaria!!

„Cum a putut ajunge poporul maghiar, care intrucâtva se ocupă și cu știința, la un astfel de ministru-președinte? Aceasta numai prin o schimbare politică atât în parlament cât și în națiunea însăși s'a putut întâmpla.

„Să încercăm a judeca odată liniștiți și obiectiv asupra situației parlamentului; să punem mâna pe inimă și apoi să mărturisim, că din cele 413 de mandate, a căror reprezentanți formează șrul deputaților, numai o mică parte se poate considera de curată; celelalte mandate au fost cumpărate sau prin bani, sau prin pretorii guvernului și forța armelor de gendarmi, vârsându-se chiar și sânge. Un atare mandat nu provoacă un raport moral între deputat și alegătorii, nu provoacă în deputat sentimentul responsabilității față de alegătorii și; ceea-ce e și firesc, căci nu ei și-au dobândit mandatul, ci alții pe bani dați anticipand pe seama alegerii.

„Consecuențele firești ale acestor triste împregiurări se arată atât în parlament, cât și în cercurile electorale. Parlamentul s'a despartit cu încetul de viața națiunii, el trăiește o viață de sine, se consideră însuși de națiune și stat; și dacă există cineva, care îl face atent, că mai există națiune, care și ea trebuie să fie părtașe la interesele vitale, apoi acesta este declarat de lunatic. Da, cu drept cuvânt poate un deputat susține, că la alegerea sa nu a văzut altceva decât pretori și spese electorale. Cu încetul chiar și alegătorii au eliminat din actul alegerii momentul moral; morbul acesta s'a coborât cu încetul dela înălțimea parlamentului la părțile cele mai de jos ale poporului. Căci în natură sunt două lucruri, cari vin vecinic de sus: lumina soarelui și corupțiunea.

„În primăvara acestui an a publicat „Nemzet Ujság“ nomenclatura acelor deputați cari sunt adicți guvernului și cari folosesc venite anuale de mii de florini din astfel de izvoare, cari nu le ar sta la dispoziție dacă nu ar fi deputați; înainte de vre-o câteva săptămâni a fost ars steagul maghiar.

al nostru a ținut să declare, că acel steag nu este altceva, decât o pânză ce constă din trei bucăți. Și de aceste fapte națiunea maghiară a rămas rece. O națiune capabilă de acest indiferentism merită a ministru-președinte ca Bánffy.

„Națiunea maghiară a îndurat multe. Ea este poate în stare a se emancipa și de sub aceste rele; pentru de a putea aceasta însă trebuie să ne căutăm un alt ministru-președinte din cercul acelor bărbați, cari sunt destoinici a conduce destinele poporului; și apoi trebuie să ne rugăm și de alegători, ca să ne dea un parlament curat și nepătat, care să nu fie condus de interesele proprii, ci de ale națiunii“.

Chestia limbilor în armată.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“, precum se știe organul acreditat al cancelarului imperiului german, publică în numărul seu dela 11 Decembrie, la loc de frunte, un articol important despre raporturile de limbă în puterea armată a monarhiei noastre. Argumentația oficiosului german ilustrează foarte concludent aceste raporturi și dau multe argumente de judecată, în special asupra chestiei honvezilor, chestie atât de mult discutată de presa maghiară, din incidentul transferărilor și pensionărilor întemplate în această parte a puterii noastre de apărare.

Fiind dată poziția ziarului citat și alianța monarhiei noastre cu Germania, nu vom greși dacă presupunem, că expunerile lui sunt nu ecou al vederilor dominante în cele mai înalte cercuri ale armatei noastre. Drept aceea credem de cuviință a reproduce întreg articolul lui „Norddeutsche Allg. Ztg.“, care este următorul:

Precum se raportează din Budapesta, Casa deputaților Ungariei, din cauza iminenței alegeri a funcționarilor municipali, s'a prorogată până la 9 Ianuarie. Cu aceasta s'a terminat și o dezbateră, care a durat, sau mai bine zis a decurs cu furie (Gewühel) cincizile de arindul. Și de ce a fost vorba? De așa numita „crimă“ cu steagul din Zagreb, va să zică de o întâmplare, pe care la timpul seu oficiosul „Bud. Corr.“ a prezentat-o ca pe o ștângărie studențească fără importanță, ca pe o pură copilărie. Este clar că întâmplarea în sine n'a meritat atâta tăraboiu. În adevăr violarea respectului față cu steagul unguresc în capitala Croației și pedeapsa acestui delict n'a fost decât un pretext pentru opoziția ungurească, în special pentru partidul național al contelui Apponyi, de a acusa ministrul Bánffy înaintea opiniei publice, că în chestia de onoare națională nu este destul de energic, va să zică nu manifestă măsura cuvenită de șovinism maghiar. Propunerea partidului național de a declara de nesuficiente și incorecte măsurile luate de guvern față cu întâmplările din Agram, a fost în cele din urmă respinsă, dar aproape o săptămână întreagă, cu deosebire ministrul-președinte Bánffy a trebuit să îndure tot felul de atacuri și de insulte.

În ultima instanță atacurile opoziției sunt îndreptate contra tranșactiei din 1867, pe care contele Apponyi voște să o „desvoate“ așa, încât raportul actual de uniune reală și cu deosebire armata comună să fie așa zicând desființate. Tendința periculoasă de a sgudi solidaritatea armatei prin agitarea permanentă a șovinismului național, a arbat-o ministrul austriac pentru apărarea țării, contele Welsersheimb, cu prilegiul dezbaterilor asupra contingentului de recruți. „Ce va deveni armata — a întrebat ministrul — dacă limba oficială nu o mai înțeleg nici suboficieri mai înalți? Ar fi un turn babilonic imposibil. De aceasta ar trebui să ținem cont, limba oficială trebuie învățată, căci altcum armata comună este o imposibilitate“.

„Bohemia“ din Praga discută în mod vrednic de recunoștință neajunsurile ce s'au dezvoltat în urma neglijerii limbii germane prin separarea națională a școalelor, pretinsă de „partidele naționale“. Aspiranții cehi și maghiari se prezentă la primirea în școalele de cadefi cu cele mai minimale cunoștințe în limba germană. Voluntarii și oficieri în rezervă nu cunosc mai de loc limba de serviciu. Prin activarea oficerilor în rezervă în multe regimente au ajuns lucrurile acolo, încât limba de comunicație germană a oficerilor, a devenit o simplă ficțiune. Cum ar și pute fi altfel, când d. e. „Budapesti Hirleap“, fonograful publicistic al contelui Apponyi, constată sarcastic, că instrucția obligată a limbii germane în gimnasiile și școlile reale ungurești rămâne cu desăvârșire fără rezultat; că lecțiile și examenele, după concepție, se țin regulat, dar elevii cu toate acestea „slavă Domnului“ nu învață nemțește!

lisării dorinței de a duce „idea națională“ maghiară în armata comună. Această apropiere lentă de idealul maghiarismului pur, nu-l multumește însă nici decum pe Kossuth cel tânăr, care s'abia în „Egyetértés“: Numai armata națională poate întimplina bucuria și însuflețirea cetățenilor; steagul negru-gabin este urgisit de soldații maghiari, el trezește în inima lor reminiscențe triste; comanda germană este expresiunea apăsării seculare, în sufletul lor este adânc înrădăcinată zicătoarea: *hunczui a német!*

Alt ziar maghiar zicea, că paritatea de drept public, atât de mult accentuată, ar trebui odată îndreptată așa, ca oficerii din Landwehrul austriac să fie obligați a învăța ungurește, ca voluntarii austriaci, cari nu sunt capabili a trece examenul de oficieri în limba maghiară, să fie ținuiți a mai servi un an etc. Aceasta este cu atât mai mult o glumă proastă în chestia serioasă, după-ce din 477 de batalioane ale armatei austriace 139 sunt germane, 84 ungurești, 67 chehe, 47 sârbești și croate, 41 polone, 38 rutene, 24 române, 21 slovaccești, 13 slovene, și 4 italiene. Artileria și trupele tehnice sunt aproape curat germane, numai în cavalerie elementul maghiar, pe lângă cel polonez, au ajuns la oarecare importanță particulară.

S'au făcut, adevărat, în timpul din urmă încercări de a preveni pericolul separatismului, al formării de grupuri particulariste naționale în corpul oficerilor, prin transferări după un anumit plan, prin compoziția calendaristică a oficerilor fiecărui regiment și în special prin comandarea alternativă din armata comună în honvezimea ungurească. Dar acest sistem nu se poate aplica la suboficieri.

Este, scrie corespondentul lui „Allgemeine Ztg.“, o calamitate strigătoare, că suboficieri aplicabili, cari se știe vorbi și scrie nemțește, abia se mai pot afla în cercurile negermane de recrutare. Cehii și Maghiarii se înțeleg că numai decât sunt gata cu statul, că limba de serviciu germană trebuie din principiu abandonată și trebuie formate „corpuri de armată naționale“. În realitate însă cele 16 teritorii militare nici decum nu constituiesc ținuturi naționale omogene, prin urmare naționalizarea corpurilor de armată respective ar avea de rezultat nu numai descompenarea unității necesare a armatei, dar și înmulțirea dificultăților limbistice actuale, în care se luată instrucțiunea armatei.

„Foaia Poporului“

În numărul ei dela 15 Decembrie publică următorul apel către cetitori:

„Tăria poporului este însă nemărginită, virtuțile lui mari“, astfel s'a scris, înainte de trei ani, în numărul întâiu al „Foi Poporului“. Prevedeam de atunci greutatea luptei în care ne aruncăm și știam, că numai răzimați pe a poporului virtute, vom pute ține piept loviturilor dușmănoase.

Nici nu ne-am înșelat. Descărcatu-s'au și asupra noastră — celor de lângă „Foaia Poporului“ — urgii ne mai auzite, ear Români din Ardeal și Țeara-Ungurească au dat cele mai frumoase lupte naționale. Așa, că dacă n'am cunoaște din trecut tăria poporului și virtuțile ce-l împodobesc, ar trebui acum să-i aducem laude. Pentru-că conferența națională din vara anului 1893, procesul Memorandului și adunarea națională din 1894 au fost arătări atât de înălțătoare, încât și cel mai slab Român a trebuit să se simță mândru că face parte dintr'un neam cu atâtea bune porniri.

Prieteni! cărturari ai noștri spun, că „Foaia Poporului“ are și ea parte la săvârșirea faptelor istorice pomente mai sus. Noi, cei cari am zălogit însă egețul și simțirea noastră luptei naționale, dacă ne oprim la aceste laude, e numai pentru-ca să le dăm celor-ce mai ales s'au făcut vrednici de ele: *țeranilor români*. Ei au primit cu atâtea dragoste „Foaia Poporului“, au dat atâtea ascultare poveștelor și îndemnărilor ce li s'au îndreptat, s'au adunat cu atâtea dragoste în jurul conducătorilor, că azi întreaga față a lucrurilor s'a schimbat. Știm unii de alții, drepturile naționale sunt cunoscute până și în cea mai îndepărtată colibă; cel năpustit are unde să-și plângă năcazul, unde să aducă cuvinte de mulțumire celor harnici și unde să arete pe cei rei și primejdioși.

Scurt: am dat înainte, putem să primim cu îndestulare la luptele purtate.

Ori-câte am fi săvârșit însă, stăm nu ca după bătălii câștigate, ci având înainte-ne încă un drum lung și greu de străbătut. Pentru-că drepturile numai de aci încolo doar de le vom câștiga; până acum abia am ajuns la cunoștința lor.

Când am întemeiat „Foaia Poporului“ și am născut steagul sub care chemam pe toți românii să se adune, să se unifice și să se lupte pentru libertate și dreptate.

„dacă am trăit chinuți, o să putem cel puțin murii fericiți: după-ce ne-am văzut visul cu ochii! Nu! Vitea unui om este o clipă în cuprinsul vremii și munca lui, fie cât de încordată, un strop într'un potop ce curge înainte“.

Luptătorii aleși ai neamului nostru au dat toți dovezi, că-și prețues vitea numai întrucât e spre folos întregului popor român. Au îndurat temniți grele și traiul amar de parte de vatra părințească.

Trudă și jertfe zadarnice ar fi însă, dacă ne-am mărgini la cele până acum săvârșite.

Ca să putem duce lupta înainte, trebuie nu numai să rămânem strinși uniți și legați — cărturari și țerani — prin dragostea sfântă către neam, dar trebuie să ne sporim încă rindurile. Să nu fie sat, în care să nu se cetească, să nu fie unul mai de seamă între țerani, care să nu aibă în casa lui o foie. Numai așa cei dela sate vor afla despre lupta ce o poartă frunțașii, numai așa acestia vor pute găsi sprigin puternic între țerani, numai așa „Foaia Poporului“ poate să ajungă un corn, la al cărui sunet luptătorii să răsără ca din pământ.

Ne îndreptăm deci către cetitori și acum cu aceeași dragoste și încredere, care ne-a făcut să întemeiam foaia noastră și-și rugăm pe deoparte să sprigine și pe viitor „Foaia Poporului“, pe de altă parte să îndemne pe toți cunoșcitori lor ținuturi de carte să aboneze foaia noastră.

Și până acum, „Foaia Poporului“ are atâtea aboneți, câți nu au celelalte foi românești toate împreună. E de dorit însă, ca pe anul viitor să avem încă odată atâtea. Aceasta nu pentru-ca să ne alegem noi cu câștig — căci nici-odată nu ne-am gândit la așa ceva — ci pentru-ca să putem aduce și mai multe îmbunătățiri foi noastre și astfel cetitorilor folos. Am adăuga anume foi noastre și chipuri, în locul întâiu chipurile bărbaților vestiți din istoria neamului românesc.

Fiecare cetitor al nostru să câștige deci cel puțin câte un plătitor la „Foaia Poporului“, ceea-ce nu este greu, fiind prețul atât de mic, că și cel mai sărac Român se înlesnește de atâtea.

Rugăm îndosebi pe învățătorii și preoții români ca să îndemne pe săteni cu tot dinadinsul să se aboneze. Pentru-că dacă a fost vre-odată nevoie ca legătura între țerani și preoime să fie tot mai strînă, apoi este aceasta, când biserica și școala română — temeliiile vieții noastre naționale — pe fiecare zi primesc câte o lovitură. Ear apărarea numai așa se poate face, dacă vom avea țerani luminați și gata de jertfă. Și simțul de jertfă numai prin cetit se poate deștepta și întări.

Ne tot plângem de rele și năcazuri. Dar atâtea — se se plângă — pot face și babele. Noi, dacă bărbați vom să ne arătăm să și căutăm a scutura relele, ceea-ce numai prin propria noastră hărnicie putem ajunge. Îndemnul la hărnicie și cuminenția ce se cere în luptă, fără cetit, e greu de închipuit, întocmai după-cum fără soare nu se poate lumina și căldură.

Cetitul — deci foile — trebuie răspândit în toate unghiurile locuite de Români.

Noi, cei cari am stat cu credință și nu ne-am clătinat o clipă din jurul „Foi Poporului“, venim acum și cerem cu atât mai stăruitor spriginul cetitorilor, cu câștim dinainte, că pe viitor ne așteaptă încă și mai grele lupte ca cele purtate până acum.

Cine crede, că muncă folositoare facem, cine are convingerea, că „Foaia Poporului“ e vrednică de toată bunăvoința celor ținuturi de carte, să iee aminte cuvintele noastre și să ne întindă mână de ajutor.

O cerem aceasta nu pentru noi, ci pentru țeranul român, pentru a cărui ridicare toți suntem datori să luptăm din răspuneri și cu toată lipsădarea de sine.

Sibiul, luna Decembrie 1895.

Rusu Șiriani.

Reinorea dualismului.

Ședința Reichsrathului dela 17 Decembrie.

Contele Pálffy, magnat de origine maghiară, dar mare proprietar în Boemia și cetățean cisleithan, de atfel om foarte cumpenit și prieten al poporului jumlit de lipitorile satelor și orașelor, ia în apărare pe conaționalii sei din țerita Ungarie, zicând, că nu-s așa tocmai cum li zugrăvește Dr. Lueger.

Se înțelege, — liniștește spiritul bătrânului conte, — că dacă noi de aci pușcăm peste cei de dincolo, ei întore pușcătura și îmi veți conceda, că în Ungaria astfel de vorbiri trebuie să producă resens și iritațiune.

Prințul Liechtenstein: Dar Ungurii încep totdeauna!

Dr. Lueger: Să răbdăm oare toate

Contele Pálffy: Ba nu, aceasta nu

radicalii sunt cei hotărâtori.

Contele Pálffy: Nu cred că este nici merit a vorbi aici de „încheierea păcii“. Din contră aici e vorba de o învoială dreaptă și de apărarea drepturilor noastre (Bravo! Dreapta). Ori-ce învoială presupune niște concesiuni (Voci: „Aha!“ la stânga extremă și la Cehi). Pentru a și-le face însă mutuale recere o dispoziție liniștită, doritoare de pace.

Dr. Stránsky: Noi suntem în totdeauna cei mai cuminți, fiindcă întotdeauna cedăm.

Prințul Liechtenstein: Așa este!

Contele Pálffy: Datorința noastră, parlamentului și a guvernului nostru este ne greșit, a ocroti și a îmbunătăți stările noastre financiare, economice și de politică comercială. O conced aceasta în mod absolut, nu o negăm. Ba sunt chiar împunernic a declara în numele clubului din care fac parte (adecă al proprietarilor mari, Red. „Trib.“), că în orice cas trebuie să stăruim asupra schimbării quote și a convențiilor comerciale.

Dr. Lueger: Bine! bine! Mă rog, aceste cuvinte să se sublinieze de trei-ori în darea de seamă a ședinței de azi.

Contele Pálffy, încercând din nou a lua în apărare pe conaționalii sei, zice: „Îmi cunoșc eu poporul meu; știu că nația maghiară e prea cavalerescă, prea dreaptă și cumințe spre a nu recunoaște ceea-ce am zis. (Între ruperi din partea Cehilor-tineri și alte voci Drept față cu Slavii?) Aceste puțin cuvinte am vrut numai să le spun (Bravo! Bravo — Larmă și strigăte din partea Cehilor-tineri).

Dep. Sokol: Cum poate cineva vorbi de dreptate la Unguri!?

Dr. Vasaty: Acolo nu domnește dreptatea.

Dep. Purghart: Stări asiatice!

Presidentul îndrumă la ordine pe Dr. Lueger pentru o expresie de mai nainte, pe care însă a aflat-o numai acum după stenografie.

Dr. Lueger salută declarațiunea contelui Pálffy. „Aceasta este un rezultat al agitațiunii mele!“ (Aprobări și aplause la antisemiți. Oponere la stânga. Voci: Închipuire!)

Dr. Gessmann: D-voastră sunteți aceia cari vînd... interesele... (Mișcare la stânga extremă; larmă printre liberali).

Presidentul: O astfel de zarvă nu se cuvine într'o societate cum se cade, și îndrumez deci la ordine pe acei domni, cari strigă așa de grozav, mai ales pe deputatul Dr. Gessmann.

Dr. Gessmann: Cine a strigat? Ne-am ruga frumos, să mai slăbiți cu aceste apucături polițienești.

Presidentul: Trebuie să te îndrumez din nou la ordine, dle Doctor, fiind că purtarea d-tale este cu desăvârșire necuviinșioasă.

Dr. Steiner: D-ta provoci, dle president!

Dr. Gessmann: Este un mod polițienesc de a trata cu oamenii.

Dr. Lueger: Dlor, să nu ne iritam reciproc și să păstrăm sânge rece. Dl president nu o crede tocmai așa în serios (Vesellie la antisemiți). Eu am fost cel dintăiu în această casă, care a cutezat a vorbi aici despre guvernul unguresc, despre relațiunile cu Ungaria.

Dr. Lueger: Noi am vorbit despre aceasta deja acum 20 și 30 ani.

Dr. Lueger: Dacă trebile ar merge după d-voastră, ați primi și azi quota 70, ba și de 75 și ați îngădui, că pe deasupra să vi-se deie încă 25. (Risete și aprobări la stânga extremă, proteste din partea liberalilor).

Presidentul: Earăși trebuie să îndrumez la ordine pe dl Dr. Lueger. (Se produce mare șgomot).

Dr. Lueger: după o pauză mai lungă: Dlor, cred ca suntem cu toții prea sbuciumați. Eu din parte-mi, trebuie să constat, că n'am vrut să vatăm pe nimeni. Nu pot deci pricepe de ce d-lor se aprind așa de tare. Ia'n uități-vă la mine. Eu sunt liniștit. Toți și toate în giurul meu sunt furtunoase și eu sunt așa zicând ca o stâncă nemișcată într'o mare furioasă. (Vesellie la antisemiți; risete la stânga).

Îndreptându-se către contele Pálffy, contra-torul constată, că n'are absolut nimic în contra națiunii maghiare. Dar Maghiarul cel liber — zice Dr. Lueger — a dispărut demult.

El este tot așa de bine asuprit, cum sunt asuprite celelalte naționalități sub masca șovinismului maghiar. Cât de puțin a rămas din vechia mare boierime maghiară, ear așa zisa gentry a dispărut aproape cu totul. Văzând cum astăzi sunt tratate în Ungaria celelalte naționalități, trebuie să spună ori-cine că nu se simte nimic din acea purtare cavalerescă de care a vorbit contele Pálffy. Cetii vă rog, numai darea de seamă despre alegerea dela Stupava. Cetind cele întâmplare acolo, te cuprinde un simțemânt de fiori, că

Contele Pálffy: Ba nu, aceasta nu

(aprobări la Cehii tineri); cum sunt tripi totio jos în Altiöld, spre a-i crește pentru Sclavi. Cât au de a îndura României! Cetiți ce se întâmplă cu Croații; cum sunt tratați Sârbii! Deci nu se poate vorbi deloc despre vreo purtare cavalerescă: în Ungaria domnește terorismul, volnicia, o brutalitate, care n'ar mai trebui să fie permisă azi în Europa!

Mgnore Scheicher: Regim mongol!
Dep. Purgharth: Nedreptate!
Presid.: (parcă trezit din somn) și îl conjur, ca un om cult academic, a păstra tonul, care se cuvine printre oameni oșine crescuți. (Întreruperi șgomotoase din partea stângei extreme)

Dr. Steiner: Aceasta totuși este prea mult!
Caval. Troll: Polițistul!
Mgnore Scheicher: Scandal nu altceva!
Purgharth: Colmea nedreptății!

Presid.: Oare aceasta este tonul, care este iertat și predomină într-o reprezentanță a poporului? (Întreruperi repetite la stanga extremă și la Cehi).

Purgharth: Nedreptate nu altceva!
Dr. Gessmann: Vrem să ni-se facă dreptate!

Presid.: Dacă un bărbat instruit academic întrebunțează un astfel de ton, unde voim să ajungem în aceastăcasă? (Șgomot și întreruperi la antisemiți și Cehi).

Dr. Luoger, polemisând oare-care vreme cu ministrul-president, se întoarce să combată cele spuse de deputatul ovru Dr. Suess, mai ales privitor la politica externă și zice, că „Austria tocmai din cauza preponderanței Ungariei încearcă multe pagube și pierderi în privința economică-comercială, mai ales în statele balcanice“.

Sfârșind, Dr. Luoger spune: Sântem pentru o învoeală dreaptă. Dacă nu se poate dobândi o astfel de învoeală, sântem pentru uniune personală și pentru luptă economică... Dacă un om privat ar proceda astfel cu contractul seu, cum proced Ungurii față cu noi, de sigur n'ar putea să se bucure multă vreme de libertatea persoanei sale. (Aprobări și aplause). Austria a cedat întodeauna; întodeauna ea a fost parte înșelată, trasă pe sforă. Trebuie să fie odată altfel. Austria trebuie earăși să fie liberă, pentru a-și putea păstra și menține locul de onoare în concertul european!

Cronică politică.

(Conflict între Englitera și Statele-Unite). Causa nemijlocită a marelui crise dela bursa, de care se ocupă articolul de fond din numărul nostru de ieri, este conflictul iscat între Englitera și Statele-Unite din America. Rostul conflictului stă în următoarea împrejurare: Englitera are în America-de-Sud o țeară-colonie cu numele de Guiana-Britanică, vecină cu republica sud-americană Venezuela. De vre-un an și mai bine între aceste două țeri, prin urmare și între țeara-mumă Englitera există ceartă, din cauza că Venezuela își însușise un mic petec de pământ, care până atunci aparținea Guanei-Britanice, adică Engliterii. Neputându-se înțelege, Statele-Unite s'au oferit la timpul seu ca arbitru în chestune, dar' cabinetul englezesc a respins acest serviciu, persistând în dreptul seu nediscutabil.

Presidential Statelor-Unite, dl Cleveland, dând seamă congresului (camerei) despre acest refuz, a întrebunțat în comitiva sa cuvinte foarte aspre, așa zis răboinică în contra Engliterii, propunând constituirea unei comisii din sinul congresului, cu menirea de a cerceta afacerea. Expunerile comiteei presidetului Cleveland se bazează pe așa zisa „doctrina Monroe“, adică principiul de căpetenie al politicii Statelor-Unite față cu neamericani, principiu exprimat acum vreo-o șeptezeci de ani de către presidentul de atunci, Monroe, și care sună: „America se fie a Americaniilor!“ Presidential Cleveland vrea să aplice acest principiu—lozincă și în cazul certeii între Venezuela—Guiana—Englitera, și zice: „După-ce comisiunea își va fi isprăvit lucrarea, cred, că Statelor-Unite le incumbă datorința a considera drept o năpustire premeditată a drepturilor și intereselor și a se opune cu toate mijloacele ce ne vor sta la dispoziție, dacă Englitera își va însuși pământul cu pricină, sau va voi să exercite jurisdicțiunea asupra unui teritor, care după cercetările comisiiunii aparține republicii Venezuela“.

Manifestul acesta al presidentului Cleveland a produs acea enormă

și alte orașe americane, de acolo a trecut ca orcan distrugător prin Londra, Paris, Berlin, Viena și a sgduit și capitala „patrioților“ așa de tare, încât le este teamă de însuși milenii. Se anunță falimentul cu duzina din toate părțile; numai perderea la bursa din New-York se evaluează la suma de 1 milion de dolari, adică 5 miliarde de franci.

Vom mai avè privilegiu a arêta de-sastrul produs la Viena și în fò-és székelyaros-ul fericitei Ungarie.

Constituirea Camerelor române.

Sâmbătă, în 9/21 Decembrie s'au constituit atât Camera cât și Senatul român.

Ședința Camerei se deschide sub presidența de vîrstă a dlui Alex. Villner. La ordinea zilei alegerea președintelui.

Înainte de votare dl Stoljau zice, că un grup de amici politici i'au pus candidatura la presidență. După cele-ce s'au petrecut ieri însă îi roagă să nu-l mai candideze, pentru-că n'ar voi ca persoana d-sale să fie o cauză de neînțelegere în sinul partidului. (Aplause).

Se purcede la scrutinii. Votați 144. Dl P. S. Aurelian intrunește 139 voturi, cinci buletine au fost albe.

Între aplause repetite dl P. S. Aurelian ocupă fotoliul presidential și mulțumește în termeni călduroși pentru onoarea ce i-s'a făcut. Promite a desfășura tot zelul și toată activitatea sa spre a satisface încrederii ce i-s'a dat. (Aplause).

Ședința se suspendă.

La redeschiderea se purcede la alegerea vicepreședintelor. Votați 142. A intrunit: dl Pherekyde 114, St. Șendrea 113, C. Nacu 96, Al. Lupașcu 76 voturi! Președintele proclamă pe acestia de aleși.

Secretari se aleg dnii: Dan Brătianu, Enășescu, C. G. Vernescu, Vasescu, Scorțescu.

Cuestori se aleg dnii: Caton Lecca, Moroianu, Pilat și G. Ștefanescu.

În comisiunea pentru răspuns la mesajul tronului se aleg dnii: Pherekyde, St. Șendrea, D. Giani, Em. Costinescu, An. Stoljau, Al. Djuvara și Em. Porumbaru.

La Senat, sub presidența de vîrstă a prințului D. Ghica se purcede la alegerea de președinte prin apel nominal, fiind votați 103. Prințul D. Ghica intrunește 93 voturi, buletine albe 10.

Prințul Ghica mulțumește Senatului pentru onoarea ce i-a făcut-o, și promite că va conduce desbaterile cu imparțialitate. Corpul meu e slab, zice el, dar' inima mi-e tîneră, ea va bate cu vigoare când se va trata de a lucra pentru binele patriei. (Aplause).

Se aleg apoi vicepreședinții. Votați 104 Majoritatea absolută 52. Se aleg dnii: G. Mărzescu cu 98, Petre Grădișteanu cu 97, N. Crăciunescu cu 66 voturi și dl N. Ganea cu 66 voturi.

Secretari au fost aleși dnii: Al. I. Filipescu, Constantinescu, Bastaki, Poroineanu, Vișoreanu, M. Sturdza, Dr. Cantemir și Climescu.

Censori au fost aleși dnii: Cireșanu, G. Exarcu, N. Lupașcu și colonel Negel.

CRONICĂ

Sibiu, 24 Decembrie n.

Cariere rentabilă. Cetim că ex-ministrul Eötvös Loránd, își va reocupa în curînd postul seu de profesor ordinar la facultatea filosofică din Budapesta, și că guvernul nu-i face nici o greutate, ci i-a da și după aceasta pensiuinea întreagă de ministru. Astfel contele Eötvös va avè un salariu de 11.000 fl. Frumoasă cariera!

După dragoste proces. În Budapesta se va petrece în curînd un proces de presă, în sine hazliu, dar' totuși foarte interesant. Un jurnalist și scriitor maghiar a scos în zilele trecute de sub tipar un roman frumuseț numit „Turri Eburnea“, în care redă o vic iconă despre dragostea ce el odinioară a tratat cu o frumoasă cântăreață dela opera din Budapesta. Sînt înșirate toate scenele plăcute și neplăcute, petrecute între el și ea, dar' autorul a mai spus pe deasupra să se tipărească în fruntea romanului și fotografia artistei. Se zice, că romanul ac fi un act de răsunare față de cântăreața, care a respins pe scriitor și s'a măritat după altul. Eroina romanului ofensată prin felul cum e descrisă, pe de altă parte însă, bine cunoscută fiind de către publicul budapestan, a intentat proces de calomnie publică fostului scriitor, astfel că...

Procurorul a dispus deja cassarea tuturor exemplarelor din „Turri Eburnea“.

Români inconștii de datorință. Din Todora-maghiară, comitatul Cojocnei, ni-se scriu următoarele: Comuna Todora-maghiară constă din 110 familii române, 23 familii maghiare și 4 jidane. Ocupațiunea poporului este economia, care însă fiind neglijată, majoritatea poporului a ajuns la o stare materială deplorabilă. Cei mai mulți sînt înglobați în datorii la Jidani, cari au venit cerșind în sat înainte cu vre-o 25 ani, ear' astăzi au cuprins aproape toate moșile țeranilor. Corupțiunea morală a poporului constă în aceea, că înclină spre Jidani, cărora așa zicînd se închină și pentru o cantitate mică de rachiou sînt capabili de cele mai neromânești fapte. De această stare s'a folosit și pântescul guvern, dispunînd a se ridică în sat o școală de stat. I-a succes solgăbrîului în ciuda protestării dlui avocat Emeric Pop și a dlui Alexandru Bohoțel, încât în 7 Dec. s'a deschis școala de stat cu mare alaiu și vioiciune. Bietul nostru popor din numita comună trebuie să contribuiească acum și la această școală pe când și cea confesională gr-cat. abia se poate susține — și aceasta numai din cauză, că atât de mult i-s'a uitat de datorințele sale și s'a dat pe mîna Jidanilor! *Darius.*

Pretendent de tron — dispărut. Din Paris se scrie, că principele de Orleans Henry, care astă primăvară a plecat în India și China, nu mai da nici un semn de viață. Se crede însă, că principelui nu i-s'a întemplat nici o nenorocire, ci va sta sănătos în capitala Tibetului, tăcînd într'adins despre sine.

„Vieața.“ Revistă săptămînală. Apare Duminica în București. Director: A. Viațaș. Anul II. Nr. 33 dela 10 Decembrie are următorul cuprins: Amintire. De A. Viațaș. — Un cântec. Poezie de I. Colgiu. — Novelă-plângere. De Redactor. — Biata mama. Poezie de T. Duțu. — Cei trei leneși. De I. Găvănescu. — O clipă. Poezie de I. Gorun. — Steana. De R. D. Rosetti. — Inubitei. Poezie de S. — Snoavă (fără titlu). De Vasile Pop. — Toamna. Poezie de St. O. Iosif. — Teatrul de I. Negruzzi. De Cr. — Au înflorit. Poezie de C. B. — Cazan, Max Nordau și literatura franceză. De Ortens. — Singur. Poes'e de I. Păun. — Cântec din Basarabia. De G. Madan. — Corespondență. — Bibliografie.

Avis. Din Moscova ni-se trimite spre publicare următorul avis: „La înalta incuviințare a Maiestății Sale imperiale a Țarului din Rusia, se va ține în 12 și 26 August st. n. anul 1897 în Moscova al XII-lea congres internațional de medici sub protectoratul Alteței Sale, al marelui principe Serge Alexandrovits. Detaliuri despre organizațiunea acestui congres se vor trimite în curînd spre publicare. Secretarul general, profesorul F. Erisman. Acest avis ni-s'a trimis în limba franceză și germană.“

Posta redacțiunii.

Dlul Mihail R., invetător în *Supurul-de-sus* (Sălagiu). Tot ce am primit referitor la alegeri, am publicat. Dacă raportul din chestie nu a apărut, e semn că s'a pierdut pe undeva.

MAI NOU.

Bravii Slovaci.

Din T.-Szt.-Márton ne vine știrea, că între bravii noștri aliați, între Slovaci, se agită chestia ca pe anul viitor ziarul „Narodnie Noviny“ să fie făcut ziar cotidian.

Dorim reușită.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 24 Decembrie n. M. Sa Monarchul s'a îndurat a da absolutiune în afacerea de duel dintre ministrul Perzel și deputatul Andreászky. Ministrul Jósika a primit demnitatea de consilier intim al M. Sale.

Agram, 24 Decembrie n. În chestiunea arderii steagului maghiar, senatul universitar a relegat 8 studenți pentru totdeauna dela universitate, între cari și pe frații Frank. Patru inși au fost relegați pe câte patru, ear' opt pe câte două semestre.

Viena, 24 Decembrie n. Ședințele Reichsrath-ului s'au aminat.

Belgrad, 24 Decembrie n. Vicepresidentialul Rajevics, părăsind Scuștina, a fost, insuit de cătră studenți.

New-York, 24 Decembrie n. În cele mai multe biserici s'au ținut vorbiri vehemente în contra răboiului.

Berlin, 24 Decembrie n. Avocatul Friedmann a dispărut din oraș, după-ce a pierdut sume mari ce i-au fost încredințate. (Va să zică o nouă „ispravă“ jidovească! Red. „Tri b.“).

Bibliografie.

Cunoscuta librărie editoare din București „Carol Müller“ a editat un nou volum de poesi al talentatului nostru poet Alexandru Vlăhuța.

Volumul de 128 de pagini, elegant tipărit, este intitulat „Iubire“ și nu costă decât 3 lei. Dl Vlăhuța este destul de cunoscut în literatura noastră ca să mai fie nevoie de multe comentarii.

Recomandăm cu multă insistență acest nou volum al dulcelui poet.

La „Institutul Tipografic“ (Sibiu) se află de vânzare operele literare ale lui Delavrancea (novele). Al. Vlahuța, (romanul „Dan“ și poezii), Ioan N. Roman (poezii), Traian Dumitrescu (poezie și nuvele), Russu Șiriau (nuvele), Ghera (critice) etc. etc.

Atragem asupra acestor literați atenția cetitorilor noștri.

La librăria „Institutului Tipografic“ din Sibiu se află următoarele cărți:

- „Memorial“, Archiep. și Metropolitanul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea . . . . . fl. 1.30
- „Doina“, conf. ținută la ateneul din Bărlad, de Măndrescu . . . . . „ —.28
- „Critice“ 1867—1892, de Maiorrescu. Vol. I și II. 2 fl. — cr. . . . . „ 4.—
- „Poveștile Bănatului“, de Cățana . . . . . „ —.30
- „Literatura popor. română“, de Gaster . . . . . „ 2.50
- „Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou“, de Dr. Iuliu Olariu . . . . . „ 2.50
- „Cerșitorul“, dramă în 2 acte de Livescu . . . . . „ —.50
- „Higiena română“, de Dr. Leo Mureșianu . . . . . „ 1.—
- „Izvoade“, de Demetrescu . . . . . „ 4.—
- „Trandafiri și vioarele“, de Pop-Reteaganul . . . . . „ —.60
- „Din Moldova“, schițe de Kotzebue . . . . . „ 1.—
- „Floarea din Firenze“, de Livescu . . . . . „ —.50
- „Memorii din timpul răboiului“, de Georgescu . . . . . „ —.88
- „Pui de lei“, poezii eroice, de Nenitescu . . . . . „ 1.—
- „Izvoade de gală . . . . . „ 2.—
- „Iosii“, de Macedonski . . . . . „ 2.—
- „Copii de pe natură“, de Negruzzi . . . . . „ 1.50
- „Istoria Românilor sub Mihail-Vodă-Viteazul“, de Nicolae Bălcescu . . . . . „ 2.—
- „Trăvnițe“, 10 piese Slovacesti Vol. I și II. 1 fl. 50 cr. . . . . „ 3.—
- „Scrierile părinților apostoleștii“, de Dr. Iuliu Olariu . . . . . „ —.70
- „Merinde dela școală“, de Popa . . . . . „ —.60
- „Despre influența impregiurării“, de Panaite Zosin . . . . . „ —.50

La comanda de din afară se se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 2 cr. v. a. Pentru siguranța expediției se recomandă modalitatea din urmă.

Gălindarul zilei.

13/25 Decembrie n. 1895.

Iulian: Muc. Axentiu.
Gregorian: (+) Naș. Chr.
Soarele: răsare 7.38 apune 3.56 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 24 Decembrie n. 8 ore dimineața.

Prosiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 736.5)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
Observații	Diferența din poezii		
719.1	-0.8	+0.8	+8-0-2 NV

Din țeară 24 Dec. n. 7 ora dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	Măria
Budapesta	760	+ 11.9	N	3
Sătmár	760	+ 15.2	SO	2
Cluj	763	+ 17.0	V	2
Orșova	—	—	—	—
Arad	76	+ 9.8	—	—
Piancova	761	+ 13.0	V	2

Sosiți în Sibiu.

În 24 Decembrie n. 1895.

Hotel „Neurivher“. A. Demokos, proprietar din Cluj. Mesits din Budapesta și E. Lacom din Viena, voiajori.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Kempoldy, inginer și Seldman, ampliat din Cluj. Leibb și Kollar din Cluj, Lázár din G.-S. Micleș, toți privatieri. Klohs cu soția din Brînn. Ganz din Blaj și Schönberger din Viena, comercianți.

Teatrul orășenesc în Sibiu.

Mercuri, 25 Decembrie n. 1895:

„Heimg'funden!“

Piesă comică de Căciun în 3 acte

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 22 Dec. n. 1895

Sămînțe	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
		dela	pană		dela	pană
Grâu						
Bănățenesc nou	77	6.60	6.70	78	6.65	6.75
Grâu dela Tisa	77	6.65	6.75	78	6.65	6.75
Grâu „Pesta	77	6.60	6.70	78	6.65	6.75
Grâu de Alba-Reg.	77	6.60	6.70	78	6.65	6.75
„ Bacica	77	6.70	6.80	78	6.8	6.9
Grâu ung. de Nord	77	—	—	78	—	—

Sămînțe, vechi ori noue	Sotal	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pană
Săcără			70—72	6.35
Orz			60—62	5.—
de nutreț de vinars			62—64	5.50
de bere			64—66	6.80
„ Oves			89—41	6.10
Cucuruz (porumb)			bănăt.	75
Meiu			de alt soi	76
Hrișcă				5.40

Mărfi pe termen	Grâu	Cucuruz	Oves	Hrișcă	Sept.-Oct. Mart.-Apr. Maiu-Iun. Iulie-Aug. Iunie Oct.		Bani per 100 chilogr.	Mărfi per 100 chilogr.
							6.91	6.91
							14.46	14.46
							6.13	6.13

Produse diverse	Sotal	Cursul	
		dela	pană
Sém. de trif. roșie		Lucernă ungurească	38.—
Oleu de rap. rafinat		de la Pesta	59.50
Uns. de porc		dela țeară	58.50
Sămină		svântă	68.—
Săa		afumată	58.50
Prune			16.75
Lictar		slavon, nou	16.75
		bănățenesc	17.—
Miere		brută	—
		galbină străcurată	—
Ceară		de Rosenau	—
Spirit		brut	—
		Drojduțe de spirit	—

Cursul pieții din Sibiu.

Din 24 Decembrie n. 1895.

Hărție-monetă română	Cump. 9.4	vînd.	10.0
Lire turcești	10.50		10.50
Imperiali	9.63		9.63
Ruble rusești 100 à	128		128
Galbeni	5.2		5.2

Bursa din Budapesta.

Din 22 Decembrie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	12.50
de aur ung. 4%	12.50
„ „ val. cor. 4%	9.50
Imprumutul căilor ferate ung.	12.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	11.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	10.50
Bonuri rurale ung.	9.50
„ croate-slavone	9.50
Obligațiunile desp. regalilor	16.50
Imprumut cu premiu ung.	15.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	14.50
Losuri de hărție austriacă	9.50
„ de argint austriacă	9.50
„ de aur austriacă	12.50
Losurile austriace din 1860	10.50
Acțiunile băncii austro-ungare	10.50
„ de credit ung.	48.50
„ „ „ austr.	24.50
Scrieri fonciare ale Institut. de cred. și economi	10.50
„Albina“	10.50
Argintul	10.50
Galbeni împărătești	5.50
Napoleon-d'ori	5.50
Mărci 100 imp. germane	5.50
Londra 10 Livres sterlingi	12.50

UN TINER

Român sau Sas

absolut de 4 clase elementare, care cunoaște toate trei limbile patriei (cea română, maghiară, germană) află aplicare ca **învățăcel** în prăvălia (bolta) subscrisului pe lângă condițiuni favorabile. Cei cu clase gimnaziale sunt preferiți.

Doritorii de a obține acest post sunt rugați de a substa rne suplicile lor împreună cu atestat medical și testimoniu de clasa ultimă la subsemnatul până 15 Ianuarie st. n. 1896.

Gyó-Tölgyes (Csikmegye), 10 Decembrie 1895. [3472] 3-3

Pentru v. Ioan Spiru:
A. I. Nicolescu.

LA ȚINTA

MEDITAȚIUNE POLITICĂ

DE
N. CRISTEA,

ASES. CONSISTOR.

se află de vânzare la Institutul Tipografic T. L. Albini în Sibiu.

Prețul 40 cr. plus 5 cr. porto postal.

Se află de vânzare la **Institutul Tipografic T. L. Albini, Sibiu**

Călin্দարul „Lumea Ilustrată”

pe anul 1896

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cruceri, împreună cu porto postal.

Două cărți folositoare

pentru țăranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în librăria Institutului Tipografic T. Liviu Albini, Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cei 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

Nr. 779 895.

a. f. c. sc. d.

[3622] 1-3

Concurs

la postul de profesor de muzică.

Prin aceasta se escrie concurs pentru umplerea postului de profesor pentru muzica vocală și instrumentală și pentru cântări bisericești la gimnaziul fundațional superior din Năsăud.

Plata profesorului ce e de a se alege în cei dintâi 3 ani de probă e 600 fl., apoi plata de profesor ordinar de 800 fl. și decenale.

Dela profesorul ce se va alege se cere ca să poseadă perfect limba română ca limbă de propunere atât în scriere cât și în vorbire.

Concurenții trebuie să dovedească cu documente autentice, precum absolutor și atestate de progres sau atestate finale dela vre-un institut superior pentru instrucțiune în muzică și cântări și anume dela vre-un conservator, că are capacitatea formală de a da instrucțiune în toate instrumentele musicale.

Preferință va avea cel-ce va dovedi, că a fost în exercițiu practic și a dat învățătură din muzică și cântări la un gimnaziu sau la una din școlile medii de asemenea categorie cu succes bun în timp de 3 ani, sau că a exercitat în mod practic instruirea în muzică la un institut superior de muzică și cântare, sau că după absolvirea conservatorului a fost tot în atăta timp conducător de orchestră militară de muzică după lege ori statut, sau ca conducător al unei capele de muzică din vre-o cetate.

Petițiunile instruite cu documentele de lipsă sunt a se înainta la subscrisa comisiune administrativă până la 20 Ianuarie 1896.

Din ședința comisiei administrative de fondurile centrale școlare și de stipendii din districtul Năsăudului, ținută în Năsăud la 18 Noembrie 1895

Președinte:

Dr. Ioan Pop.

Secretar:

Nestor Simon.

Institut Tipografic T. Liviu Albini, în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Călin্দարul Poporului

pe anul viset

1896.

Anul XI.

SIBIIU.

Editura și tiparul „Institutului Tipografic” T. L. Albini.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Cu portretul părintelui Dr. Vasile Lucaciu.

Cuprinsul: Călin্দարul astronomic și bisericesc, cu povește economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1896. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Correspondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — Poveștile Reginei României: I. „Mama lui Stefan-ceil-mare”; II. „Feciorii din Vrancea”. — „Una-alta”. — Dr. Vasile Lucaciu, schiță biografică cu portret. — „Fabule” de Alexandru Donici. — „Poesii” de Dumitru Bolintineanu. — „Legile nouă bisericești”. — *Economic:* Comasările; Să cumpărăm pământ; Ce folos ne aduc pomii? Cum să îngrijim fânețele ca să producă fân mult? Cum să prăsesc fânețele sēmănaute? Cum să prăsesc nașii sau sfecele? Despre testament. — „Biblioteca pentru toți”. — Tîrgurile din Ungaria, Transilvania, Bucovina și România. — Inserate.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 23 cr.

Spre binevoitoare observare!

pentru

măcelari, furnisători de carne, posesori de casă și curți domnești

subscrisa fabrică de salam și unsoare, cumpără de azi înainte până în ultima Februarie 1896, carne de porc îngrașat cu cucuruz, fără cap și picioare, (greutatea cărnii pro bucată de cel puțin 40—50 chilo) plătită la Oxis, franco Mediaș, în toate cantitățile și cu cele mai bune prețuri plătitibile.

Expedarea cărnurilor trebuie să fie totdeauna urmată de atestat medical, prevăzută în regulă.

Guggenberger, Zakowsky, Ipsen & Comp.,

Prima fabrică de salam și unsoare cu vapor din Mediaș.

Dela Tipografia „Aurora” A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Dumineci. *Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormitul — *Fusiu Popiu*, 48 predică pe 39 Dumineci. Prețul fl. 2.20.

**Cuvântări bisericești* (acomodate pentru ori-ce timp) de Ioan Papiu. Tom. I. Edit. II. Prețul fl. 1.20.

Cuvântări bisericești la toate sărbătorile de peste an de Ioan Papiu. Prețul fl. 1.50.

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de Ioan Papiu. Prețul fl. 1.50.

**Cuvântări funebrele și iertăciuni.* Din autori renumiți, prelucrate de Tit Bud, vicar. Prețul fl. 1.—.

Catechese pentru pruncii școlari de Tit Bud, vicar. fl. —.40.

*Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de un părinte fiului său, din operele lui J. H. Campe traduse de I. Sonea. Prețul fl. —.60.

Dumnezeiasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostom de Ioan Boroș. Prețul fl. —.25.

**Ierarhia bisericească* sau explicarea ceremoniilor sacre prescise la Chirotonia Gradelor s. Ierarhice de Ioan Boroș. Prețul fl. 1.50.

**Istoria revelațiunii divine*, G. Pop. Tom. I, II. fl. 4.50.

Manual Catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu. Prețul fl. —.40.

**Predice pentru Duminecile de peste an* compuse și elucrate după catechismul lui Deharbe de Vas. Christe. Tom. I. dela Dum. Vameșului și a Fariseului până la Dumini. X. după Rusalii. Prețul fl. —.90.

**Predice populare pe Dumineci și sărbători* ocazionale și pentru morți de Gavril Pop. Tom. I, II, III. și IV. Fiecare tom costă numai câte fl. 1.—.

**Predice pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an* de Dr. Em. Elefterescu. Prețul fl. 1.60.

Rugăciunea Domnului Tatăl nostru explicată pe scurt de Ioan Boroș. Prețul fl. —.10.

**Renunțarea Românilor din Transilvania și Ungaria.* Studiu național-istoric-religios de Nicolau Manegiu, proto-presbiter. Prețul fl. 2.—.

**Ritual pentru pruncii școlari* de Tit Bud. Prețul fl. —.20.

**Rezultatele filosofiei* sau cunoștințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui, expuse în mod popular de profesorul Dr. Ios. Frapport, prelucrat în traducere liberă de I. Papiu. Prețul fl. —.60.

Toma a Kempis despre imit. lui Christos, tradus de pe originalul latin de Gavril Pop, canonic. Prețul fl. 1.15.

Tipicul preoțesc din cărțile rituale prelucrate de Tit Bud, vicar. Prețul fl. —.55.

Cartea durerii. Tradusă din limba franceză de Iacob Afu Nicolescu. Prețul fl. —.70.

Buchetul. Culegere de cântece culese de I. P. Reteganul broș. fl. —.25. Legat și aurit fl. —.38.

Bar cobsarul. Novelă originală de Emilia Lung fl. —.10.

Bunica și nepoțelul. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul fl. —.6.

Cântul în școala populară. De Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Praxă. Teoriă. Cânturi. Prețul fl. —.30.

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Această broșură conține istorioare și poesii morale spre excitarea gustului de cetit la copii. — E acomodată această carte și ca premii pentru școlarii diligenți. Prețul fl. —.25.

Codrean crăutul codrului. Baladă de G. Simu. fl. —.6.

Cântăreata. Novelă de Dem. Dan. Prețul fl. —.15.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin V. Nicoara, prof. gimnas. — Cu portr. M. S. Regina României. Prețul fl. —.10.

Chișturi de cari strigă feciorii în joc de I. Pop Reteganul. Prețul fl. —.40.

Cu vârful penii. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Popp. I. Monoloage. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare. Prețul fl. —.55.

Dialogul țăganului cu S. Petru în poarta raiului de Aron Boca Velcherianul. Prețul fl. —.25.

De când se numește femeia porumbiță? Poveste de Laurențiu Ciorbea. Prețul fl. —.12.

Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea. fl. —.12.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu. Prețul fl. —.60.

Zile negre. Versuri de Petrea dela Cluj — cu o prefață de G. Simu. Prețul fl. —.25.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwarz, trad. de N. F. Negruțin. Prețul fl. —.15.

Economia pentru școlile populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul fl. —.15.

Felicitări în poesii și prosă la anul nou, ziua nașterii și ziua numelui cătră tată, mamă, moși, unchi, mătușe, nănași, tatori, preoți, învățători și binefăcători, precum și alocațiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlare de George Simu. Prețul fl. —.20.

Filoxera omenimii, câteva cuvinte despre Vinars, de A. Boca Velcherianul. Prețul fl. —.8.

Gruia lui Novac. Prețul fl. —.12.

Horia lui Pintea viteazul. Prețul fl. —.6.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul fl. —.10.

Influența mândriei. Novelă de P. C. Z. Rovinar. fl. —.15.

Leonat cel tiner. Istorie în versuri de Ioan Pop Reteganul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut foarte glumeț. Ca în toate scrierile dlui Ioan Pop Reteganul așa și în aceasta observă omul o adâncă pătrundere în moravurile, obiceiurile și simțimentele țăranului român. Prețul fl. —.12.

Lira Sionului sau cântarea sărbătorilor. — Poesii religiozo-morale lucrate după s. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu. Prețul fl. —.25.

Monoloage de Antoniu Popp:
Nr. 1. Pe neașteptate. Prețul fl. —.4.
Nr. 2. Pentru ce am rămas flacău betran. fl. —.8.
Nr. 3. La Anul-Nou. Prețul fl. —.4.
Nr. 4. Ce nici prin mințe nu mi-a trecut. fl. —.4.
Nr. 5. O pațanie. Prețul fl. —.04.

Merinde dela Școală sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui școlar de Dr. Georgiu Popa. Prețul fl. —.60.

Miseriile sociale. Novelă de P. C. Z. Rovinar. fl. —.15.

Musa Someșană. Poesii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade. Prețul fl. —.25.

Nr.ii 76 și 77. Narățiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul fl. —.20.

Noapți de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu. Prețul fl. 1.—.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul fl. —.25.

Opera unui om de bine. Novelă origin. — continuarea noiei „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul fl. —.10.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 129 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Preț. redus (dela 1 fl. 20 cr. la). fl. —.60.

Povestiri alese de Petra-Petrescu. Spedate franco fl. —.80.

Păcălă și Tândală. Poveste de G. Cătană. Prețul fl. —.10.

Pietatea poporului român sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Comp. de doi preoți gr-cat. Murășeni din diec. gr-cat. a Orășii-mari. Prețul fl. —.10.

Prietenul săteanului român. Sfătuirii în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Reteganul. Prețul fl. —.30.

Proba de joc. Comedie într-un act de A. Kotzebeue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. Prețul fl. —.15.

Prin moarte la victorie. Comedie într-un act de A. Kotzebeue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. fl. —.10.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii după Legouvé. Prețul fl. 6.—.

Poveștile Bănaului. De George Cătană, învățător. Tom. I, II și III. à 25 cr.

Toate 3 tom. laolaltă fl. —.65.

Sfaturi de aur sau calea cătră fericire de Ar. B. Velcherianul. Prețul fl. —.25.

Staroste, adică datini dela nunțile Românilor Ardeleni. Adunate de Ioan Pop Reteganul. Prețul fl. —.25.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Rom. De V. Gr. Borgovan. Prețul fl. —.10.

Să ausim! Toaste pentru tot felul de pers. și ocas de Tit V. Gheaja. Prețul fl. —.20.

Trandafiri și viole. Poesii populare de I. Pop Reteganul. Ediț. a II-a amplificată. Prețul fl. —.60.

Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. Prețul fl. —.8.

Țiganul în rai. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. Prețul fl. —.8.

Țiganul și Magnatul. Poveste în versuri de A. Boca Velcherianul. Prețul fl. —.8.

Ultimul sicastru. Tradițiune de G. Simu. Prețul fl. —.6

Versuri de dor, adunate din poezii români de A... fl. —.25

Calendarul „Aurorei” pe anul 1896 sped. franco costă 35 cr.

Cărți de rugăciuni.

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea măritului ordinarat diecesan greco-cat. de Gherla prin Vasiliu Pățeășiu, preot gr-cat. în Hotoan. Ediț. III. coreasă și amplific. Prețul unui exemplar broș. 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. în piele și aurit 1 fl. 60 cr., în legătură de lux 2 fl. 50—3 fl. 80 cr.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, foarte frumos ilustrată. Preț. unui exemplar broș. de 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. în piele și aurit 1 fl. 60 cr., în leg. de lux 2.50—3 fl. 80 cr.

Micul mărgăritar suflet. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., 100 exemplare 12 fl., 50 exemplare 7 fl., leg. 22 cr., 100 ex. 20 fl., 50 ex. 10 fl. 50 cr.

Cărticică de rugăciuni și cânt. pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar broșurat e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exempl. 5 fl., — leg. 12 cr., 50 exempl. 5 fl., 100 exemplare 9 fl.

Vișul Prea Sfinței Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 12 cr., 50 ex. 5 fl., 100 ex. 9 fl.

Epistolia Dlui nostru Isus Christos. Prețul unui ex. legat și spedit franco e 15 cr., 50 ex. 6 fl., 100 ex. 10 fl.

Tot de aici se pot procura cărți școlastice și altfel apărute ori-și-unde, requisite de seris pentru școală și cancelarie, tot soiul de tipărituri oficioase. — Tipografia noastră primește spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate. — Librarilor și peste tot vânzătorilor se dă rabatul cuvenit. — Cataloge se trimit ori-cui gratis și franco.

Toate comandașle sînt a se adresa la:

Tipografia „Aurora” A. Todoran

în Gherla — Szamosujvár.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall